

Ondernemerspanel WDO

UITKOMSTEN EERSTE PEILING OVER THEMA ARBEIDSMARKT, ONDERWIJS EN INNOVATIE

Inhoud

1. Bevindingen en conclusies
2. Grafieken

Wat is het Ondernemerspanel WDO?

Het Ondernemerspanel WDO is een digitaal panel van ondernemers op de Westelijke Dordtse Oever die hun mening geven over actuele onderwerpen die voor de ondernemers op de WDO belangrijk zijn. Als de gemeente snel wil weten wat ondernemers op de WDO denken of willen, wordt het Ondernemerspanel ingezet. Deelnemers van het Ondernemerspanel ontvangen een paar keer per jaar een e-mail met een link naar een korte vragenlijst op internet. De Dordrechtse Ondernemersvereniging DOV, de Werkgevers Drechtsteden (WD) en Dordtse Kil in Business (DKiB) ondersteunen dit initiatief.

Afgelopen maanden heeft de gemeente Dordrecht samen met het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) een digitaal ondernemerspanel voor de Westelijke Dordtse Oever (WDO) opgericht. Zo'n 100 ondernemers hebben zich hiervoor aangemeld. Onlangs hebben deze ondernemers de eerste vragen ontvangen met 'arbeidsmarkt, onderwijs en innovatie' als thema. In deze factsheet presenteren we de uitkomsten van deze eerste peiling.

Er staat de komende jaren veel te gebeuren op de Westelijke Dordtse Oever. De gemeente Dordrecht gaat de bereikbaarheid van het gebied verbeteren, wil slimmer met energie omgaan, de herkenbaarheid van het gebied vergroten en het gebied meer onderdeel van de stad uit laten maken en de kansen van de Zeehaven en Dordtse Kil IV beter benutten. De gemeente is continue, formeel en informeel met ondernemers en of hun vertegenwoordigers (DOV, WD, DKiB) in gesprek. Desalniettemin vindt de gemeente het minstens zo belangrijk om de ondernemers op de WDO een aantal keren per jaar gericht te enquêteren over het ondernemingsklimaat, actuele economische thema's en de randvoorwaarden voor het goed functioneren van de WDO. Ze is benieuwd naar ieders mening en staat open voor suggesties en kritiek. Ondernemers kunnen ook zelf onderwerpen aandragen voor het Ondernemerspanel. Deelname aan het ondernemerspanel biedt ondernemers de kans regelmatig hun mening te geven en hun betrokkenheid met de plannen op de WDO te vergroten. Samen met de ondernemers wil de gemeente Dordrecht de WDO maken tot een aantrekkelijk, duurzaam en bereikbaar werklandschap.

Afgelopen maand zijn de eerste vragen aan het Ondernemerspanel WDO voorgelegd. De vragen in deze eerste peiling gaan over een aantal onderdelen van het ecosysteem van ondernemerschap rond de WDO. Zo bevat het vragen over human capital, de aansluiting bij de (boven)regionale kennisinfrastructuur en de bekendheid met regionale stimuleringsmiddelen voor innovatie (Duurzaamheidsfabriek en het MKB Katalysatorfonds). In deze factsheet een presentatie van de uitkomsten van deze eerste peiling. We beginnen met de bevindingen en conclusies, vervolgens de uitkomsten weergegeven in grafieken.

Respons

Momenteel bestaat het Ondernemerspanel WDO uit 98 personen. Voor deze eerste peiling hebben we deze personen via e-mail uitgenodigd om een internetenquête in te vullen. In totaal hebben 47 ondernemers de vragenlijst ingevuld; een respons van 48%.

Het Ondernemerspanel WDO is een digitaal panel met ondernemers op de WDO die zichzelf hebben aangemeld en die graag hun mening geven via korte internetenquêtes. Dit is wat anders dan een volledig representatieve steekproef onder de totale groep ondernemers in het gebied. Het Ondernemerspanel is vooral bedoeld om een eerste indruk te krijgen hoe ondernemers op de WDO denken over onderwerpen die ze worden voorgelegd. Bij het interpreteren van de uitkomsten dient hiermee rekening te worden gehouden. Het streven is om het aantal deelnemers te laten stijgen en de respons te verhogen.

1 Bevindingen en conclusies

Branche en personeel

De 47 bedrijven in deze peiling zijn samen goed voor 1.647 banen. Dit is 12% van de totale werkgelegenheid op de hele WDO. De figuren 1 en 2 in het overzicht 'grafieken' laten zien hoe deze bedrijven zijn verdeeld over de verschillende branches en grootteklassen. Hierin is te zien dat alle onderscheiden branches en grootteklassen in het panel vertegenwoordigd zijn.

Zie figuren 1 en 2 in overzicht grafieken

Vacatures

Het gaat weer beter met de economie. Het producenten- en consumentenvertrouwen nemen toe. De vraag naar bedrijfsruimte trekt langzaam maar zeker aan. En de vraag naar personeel groeit. Dit zien we ook terug in de ontwikkeling van de werkgelegenheid bij de ondernemers in het panel. Bij vier op de tien ondernemers is het aantal werkzame personen gedurende 2015 gegroeid. Bij maar 4% van de ondernemers was er sprake van krimp. Ruim de helft van de ondernemers heeft ook al dit jaar personeel geworven, een kwart is nu aan het werven en bijna een derde verwacht in de loop van dit jaar nog te gaan werven. Uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten is veruit de meest genoemde reden. Op de tweede plaats komt vervanging van bestaand personeel. Reshoring wordt geen enkele keer genoemd. Ruim een derde verwacht het personeelsbestand gelijk te houden en verwacht ook geen vacatures ter vervanging van zittend personeel.

Zie figuren 3 t/m 6 in overzicht grafieken

Werving personeel

De overheid draagt bij aan een betere werking van de arbeidsmarkt. Hiervoor ondersteunt zij enerzijds werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden met het vinden van (passend) werk en anderzijds moedigt zij werkgevers aan om mensen die tijdelijk aan de kant staan in dienst te nemen. Zo biedt Baanbrekend Drechtsteden ondernemers gratis advies, bemiddeling en begeleiding om optimaal van de mogelijkheden van de Participatiewet gebruik te kunnen maken. Hiermee kunnen ondernemers tegen lagere loonkosten, minimaal risico en zonder administratieve rompslomp gebruik maken van de inzet van gemotiveerde mensen. Zowel in vaste dienst als via flexibele detachering. Ook het UWV heeft diverse instrumenten om het in dienst nemen van werkzoekenden aantrekkelijk te maken. Aan de ondernemers in het panel is gevraagd hoe zij nieuw personeel werven. Hieruit blijkt dat maar weinig ondernemers gebruikmaken van het UWV (17%) en Baanbrekend Drechtsteden (4%) bij de werving van nieuw personeel. Het meest genoemd worden het eigen netwerk (57%), het internet (51%), detachering- en/of uitzendbureaus (45%) en advertenties in vakbladen of kranten (32%). De meeste ondernemers (62%) hebben nooit – althans niet met enige regelmaat – moeilijk vervulbare vacatures. Zo'n 40% geeft aan nu of wel met enige regelmaat te maken te hebben met vacatures waarvoor zij moeilijk geschikt personeel kunnen vinden. Het gaat hier om verschillende functies (vooral techniek en verkoop) en dan vooral op hbo-niveau.

Zie figuren 7 en 8 in overzicht grafieken

Hoe werkt het ondernemerspanel?

De leden van het Ondernemerspanel WDO ontvangen 3 à 4 keer per jaar een uitnodiging om deel te nemen aan een digitale enquête. De vragenlijsten zijn kort zodat het de ondernemers weinig tijd kost deze in te vullen. Het OCD beheert het digitale Ondernemerspanel en voert de peilingen uit. Na elke peiling ontvangen de deelnemende ondernemers de uitkomsten via de mail. Wij delen de uitkomsten met het hele gebied via een nieuwsbrief en de websites van de ondernemersverenigingen.

Aansluiting onderwijs

De toegenomen complexiteit en de hectiek van alledag vragen veel van bedrijven en haar werknemers. Er is sprake van orders met korte levertijd en stevige concurrentie op prijs en kwaliteit. En bedrijven moeten voortdurend innoveren om concurrerend te blijven. Een leven lang leren is steeds meer een noodzaak. Maar regelmatig wordt ook gehoord dat gediplomeerde schoolverlaters (zowel vmbo, mbo, hbo als universiteit) in de ogen van bedrijven onvoldoende over de benodigde skills beschikken. Het onderwijs zou onvoldoende aansluiten op de gevraagde skills en competenties van werknemers. We hebben de ondernemers in het panel gevraagd wat hun ervaringen zijn wat betreft de aansluiting op de voor hun gewenste skills en competenties. Voor alle niveaus (vmbo, mbo, hbo en universiteit) ervaren de meeste ondernemers het als voldoende en een minderheid als goed.¹ Er zijn zelfs iets meer ondernemers die de aansluiting matig vinden. Op de vraag of bedrijven er behoefte aan hebben om voor opleidingen/trainingen van het personeel gezamenlijk op te trekken met andere bedrijven op de WDO reageert nog maar 4% positief. Wel is er een grote groep (47%) die dit niet uitsluit. De andere helft van de ondernemers heeft geen behoefte om hierin samen met andere ondernemers op te trekken.

De lokale en regionale overheid vervullen waar nodig een faciliterende rol in het samenbrengen van bedrijven met onderwijsinstellingen. Zo kan een ondernemer gebaat zijn bij het uitzetten van stage- en onderzoeksopdrachten onder studenten om antwoord te krijgen op ontwikkelvraagstukken voor de organisatie. Goed contact tussen bedrijven en onderwijs draagt er tevens aan bij dat afgestudeerden over de juiste vaardigheden beschikken om bij de bedrijven in de regio aan de slag te gaan. Aan de ondernemers in het panel is gevraagd of hun bedrijf op het gebied van onderwijs, stages, onderzoek en/of innovaties samenwerkt met onderwijsinstellingen (binnen of buiten de regio). Bijna de helft van de bedrijven geeft aan dit al te doen en bijna 20% geeft aan dit nog niet te doen, maar daar wel behoefte aan heeft. Een derde van de ondernemers heeft die behoefte helemaal niet. In onderstaand tekstkader staan de onderwijsinstellingen waarmee de bedrijven in het panel nu samenwerken.

Zie figuren 9 t/m 11 in overzicht grafieken

Onderwijsinstellingen waarmee bedrijven op de WDO samenwerken:

Universiteiten: Delft, Tilburg, Antwerpen

Hogescholen: Avans Breda, Hogeschool Rotterdam

MBO: Zadkine, Albeda, Da Vinci, De Rooi Pannen, Grafisch Lyceum, Sectorinstituut Logistiek, Hout- en Meubileringscollege

VMBO: Wellant

Overig: Kenniscentrum Ecabo, KC Handel, Innovam, Louwman College

Duurzaamheidsfabriek

De Duurzaamheidsfabriek op het Leerpark in Dordrecht is een krachtenbundeling tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Een bijzonder gebouw in Europa dat samen met het bedrijfsleven duurzaamheids onderwijs op een vernieuwende manier inricht. Bedrijven als Siemens, Krohne, Priva, HVC, Verkerk Groep, Sublean, Valk Welding, VIV en IWZH participeren in de fabriek. Zij geven onderwijs in de praktijk aan een nieuwe generatie technici. We hebben de ondernemers in het panel gevraagd in hoeverre ze bekend zijn met de Duurzaamheidsfabriek en de mogelijkheden die dit instituut biedt aan ondernemers. Uit de reacties blijkt dat maar weinig ondernemers de Duurzaamheidsfabriek echt goed kennen: 2% werkt er ook mee samen, 15% kent het goed zonder ermee samen te werken. De overige ondernemers zijn minder of nauwelijks bekend met de Duurzaamheidsfabriek. De ondernemers lijken wel iets meer op de hoogte te zijn van de diverse mogelijkheden die de Duurzaamheidsfabriek heeft voor bedrijven. Ongeveer een kwart van de ondernemers weet van het bestaan van de meeste van de aangeboden mogelijkheden (gebruik maken van machinepark voor training en productie, ondersteuning inhuren bij innovatie en prototyping, opdrachten laten uitwerken door en samen met HBO en MBO studenten, huren van ruimtes voor vergaderingen en symposia in technologische omgeving, betrekken opleidingen Technologie, ICT en Bouw bij activiteiten en opgaven van bedrijven). Ze zijn het minst op de hoogte dat de Duurzaamheidsfabriek het loket is voor het MKB katalysatorfonds. De

¹ Met uitzondering van hbo gaat het hier om kleine aantallen.

Bent u ondernemer op de WDO en wilt u zich aanmelden voor het panel?

U kunt dan contact opnemen met de gebiedsmanager Aldo van Kleef (tel. 770 4920) of met onderzoeker Hans Leijs (tel. 770 3909).

meeste bedrijven hebben ook niet echt de behoefte om meer geïnformeerd te worden over de mogelijkheden die de Duurzaamheidsfabriek te bieden heeft. Twee op de tien hebben die behoefte wel. Deze groep ondernemers noemt hier alle mogelijkheden die de Duurzaamheidsfabriek te bieden heeft.

Zie figuren 12 t/m 14 in overzicht grafieken

MKB Katalysatorfonds

Het MKB Katalysatorfonds stimuleert en ondersteunt de concretisering van innovatieve ideeën voor de (maritieme) maakindustrie van de Drechtsteden in de eerste fases van innovatie. De ondernemers in het panel is gevraagd of zij op de hoogte zijn van de verschillende subsidiemogelijkheden van het MKB katalysatorfonds. Het meest zijn ze op de hoogte van de kennisvoucher, 21% van de ondernemers kent deze. Voor wat betreft de andere mogelijkheden zijn de ondernemers minder op de hoogte. We zien hierin geen verschil tussen de maritieme/industriële en de overige bedrijven in het panel. Wel zouden meer maritieme bedrijven nader geïnformeerd willen worden over deze mogelijkheden. Bij de andere bedrijven is deze behoefte duidelijk minder aanwezig.

Zie figuren 15 en 16 in overzicht grafieken

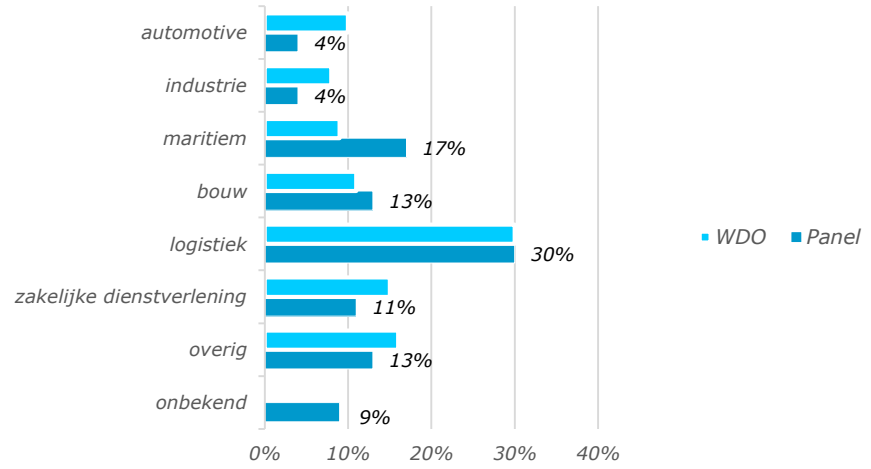
Vergroten concurrentiekracht

We hebben de ondernemers gevraagd wat hun bedrijf nodig heeft om de concurrentiekracht te vergroten. Goed opgeleid en gemotiveerd personeel noemen de ondernemers hier veruit het vaakst. Sommige ondernemers geven aan verder niets nodig te hebben. Naast goed personeel noemen ondernemers de volgende factoren: snel internet, goede bereikbaarheid infrastructuur, een dynamische regio, samenwerking, thema avonden (met pitches en presentaties), duidelijke website, parkmanagement, betere herkenbaarheid WDO vanaf de weg, bewegwijzering, snellere behandeling verzoeken voor vergunningen (omgevingswetgeving), goedkopere tarieven afvalinzameling, betere vindmogelijkheden, kruisbestuiving binnen de branche. Veel van deze opmerkingen zien we ook terug bij wat de ondernemers antwoorden op de vraag wat de WDO nodig heeft om de ondernemers in het gebied te versterken. Vooral betere bereikbaarheid en ontsluiting van het gebied is voor de ondernemers een belangrijk punt.

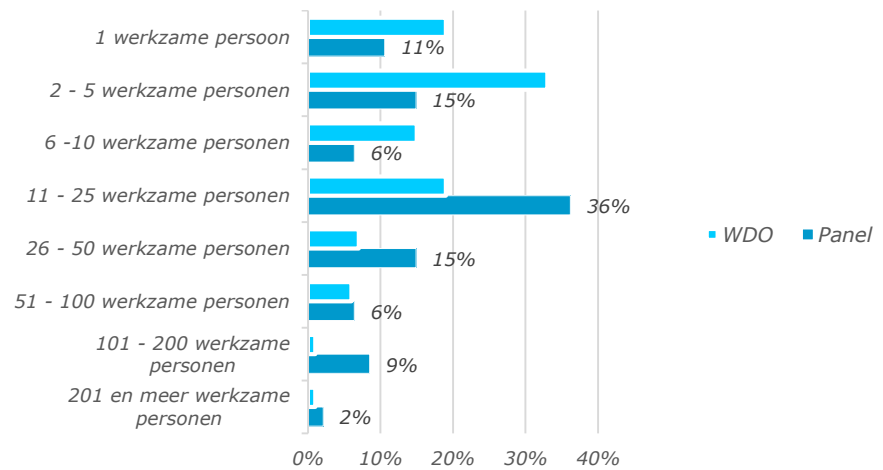
2 Grafieken

Branche, personeel en vacatures

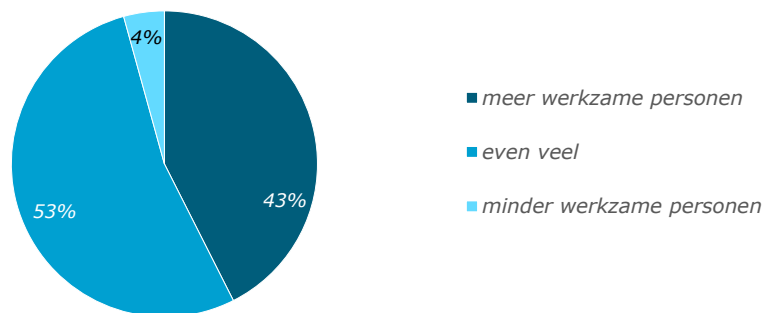
Figuur 1 Bedrijven naar branche in de hele WDO en in het panel (n=47)

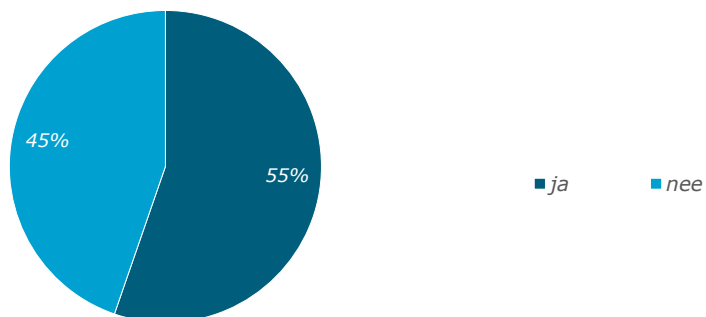
Figuur 2 Aantal werkzame personen per 1.1.2016 naar grootteklasse (n=47)

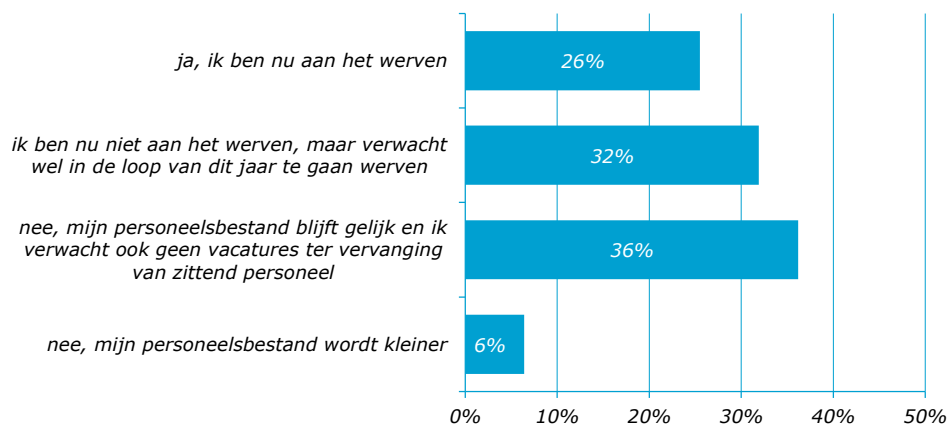
Figuur 3 Ontwikkeling aantal werkzame personen in 2015 (n=47)

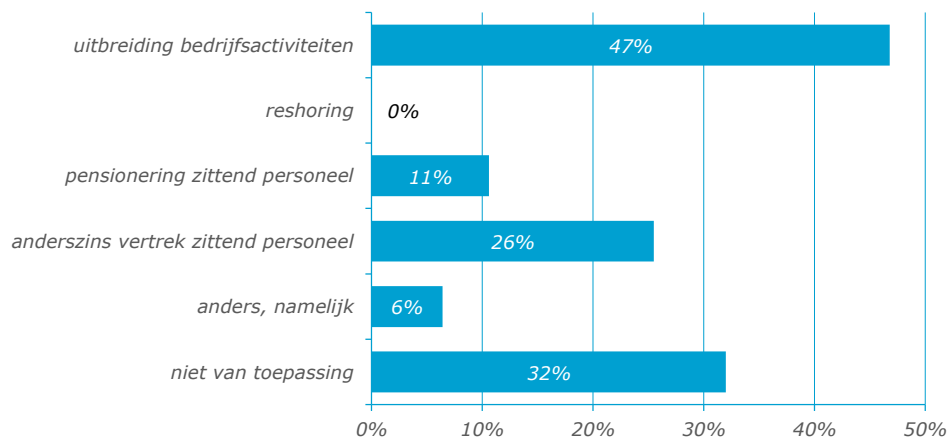
Figuur 4 In 2016 personeel geworven? (n=47)

Figuur 5 Bent u nu personeel aan het werven of verwacht u verderop in dit jaar (een) vacature(s) binnen uw bedrijf? (n=47)

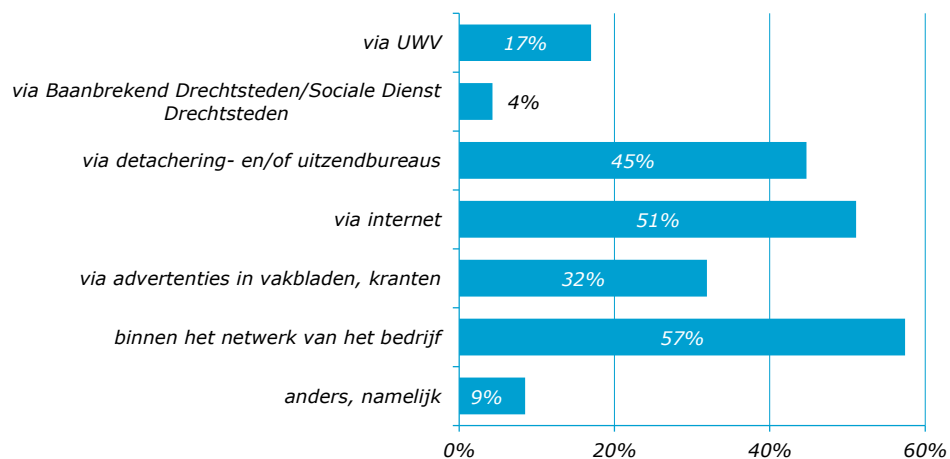
Figuur 6 Om welke reden werft u nu personeel of verwacht u verderop in dit jaar (een) vacature(s)? (n=47)

Toelichting: hier zijn meerdere antwoorden mogelijk

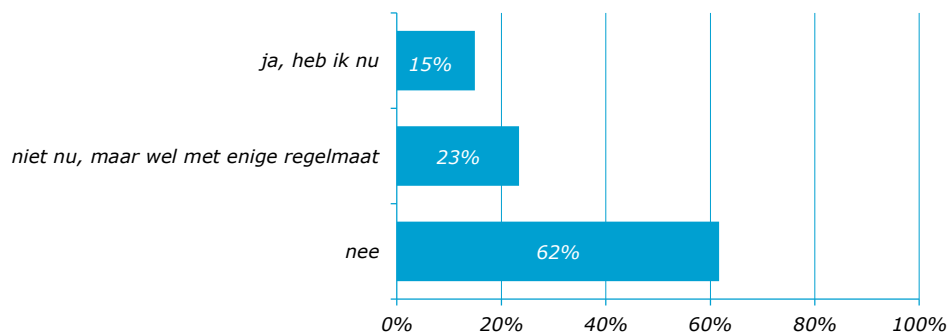
Werving personeel

Figuur 7 Hoe werft u nu personeel of zou u dat doen als u personeel nodig zou hebben? (n=47)

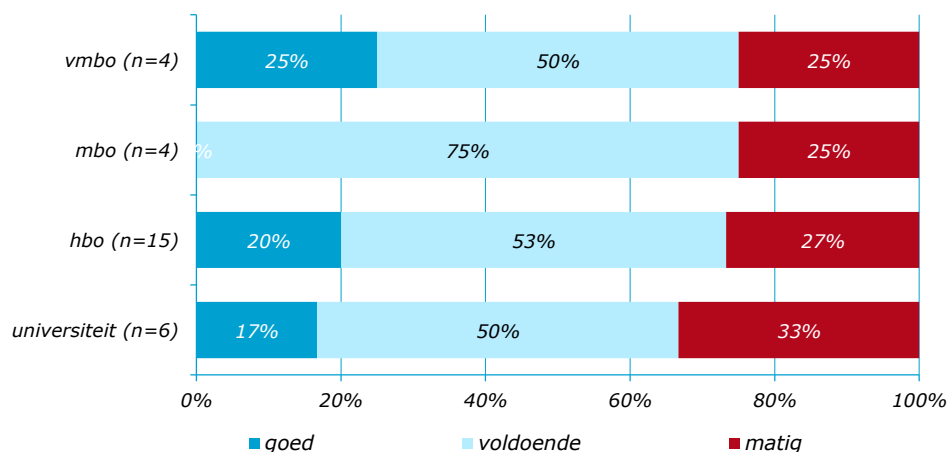
Toelichting: hier zijn meerdere antwoorden mogelijk

Figuur 8 Heeft u nu, of niet juist nu maar wel met enige regelmaat, moeilijk vervulbare vacatures? (n=47)

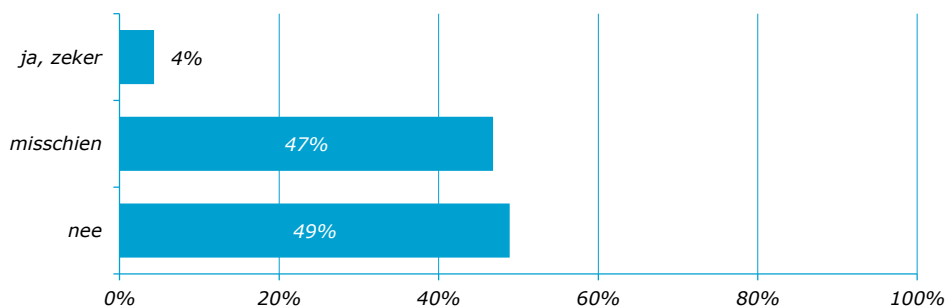

Aansluiting onderwijs

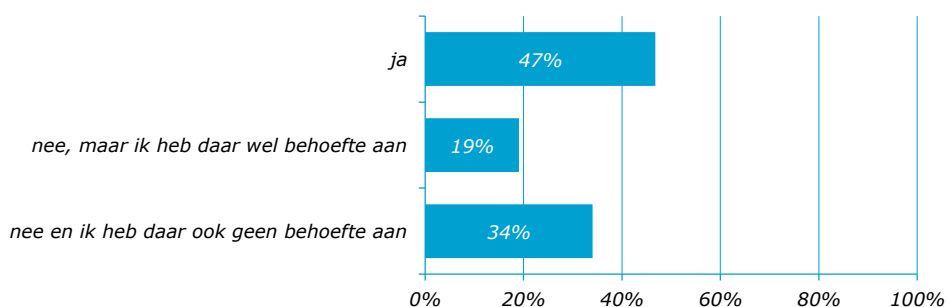
Figuur 9 Wat is uw ervaring wat betreft de aansluiting op de voor de functie benodigde skills en competenties?

Figuur 10 Heeft uw bedrijf er behoefte aan om voor opleidingen/trainingen van uw personeel gezamenlijk op te trekken met andere bedrijven op WDO? (n=47)

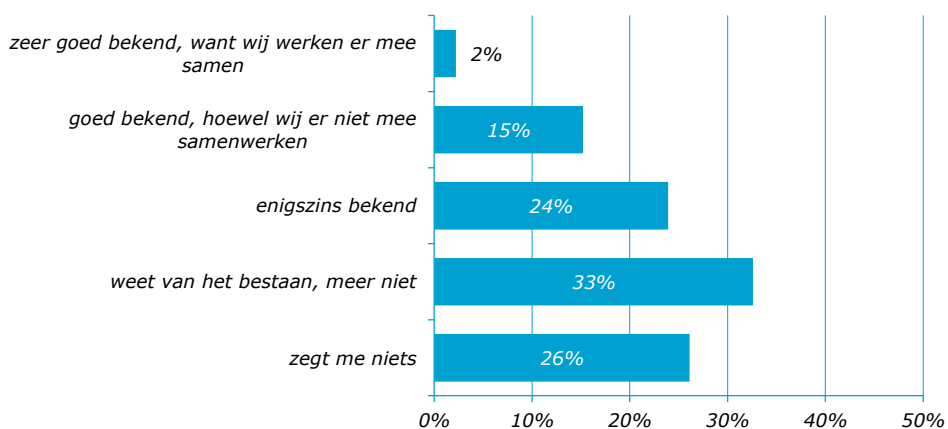

Figuur 11 Werkt uw bedrijf samen met onderwijsinstellingen (binnen of buiten de regio) op het gebied van onderwijs, stages, onderzoek en/of innovaties? (n=47)

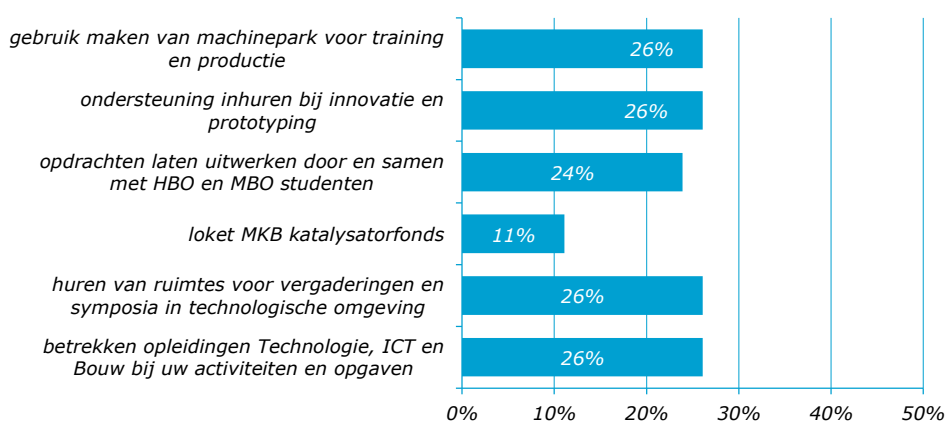

Duurzaamheidsfabriek

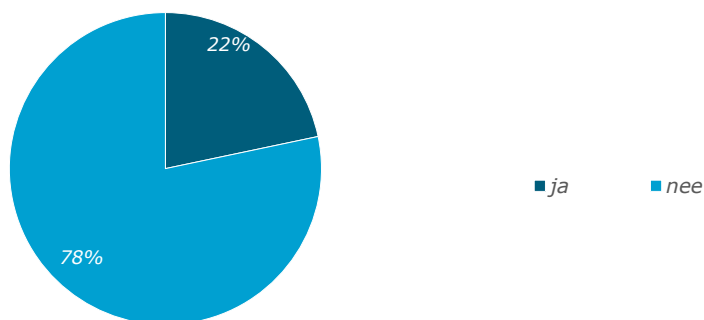
Figuur 12 In hoeverre bent u bekend met de Duurzaamheidsfabriek? (n=46)

Figuur 13 Op de hoogte van onderstaande mogelijkheden van de Duurzaamheidsfabriek voor uw bedrijf? (n=46)

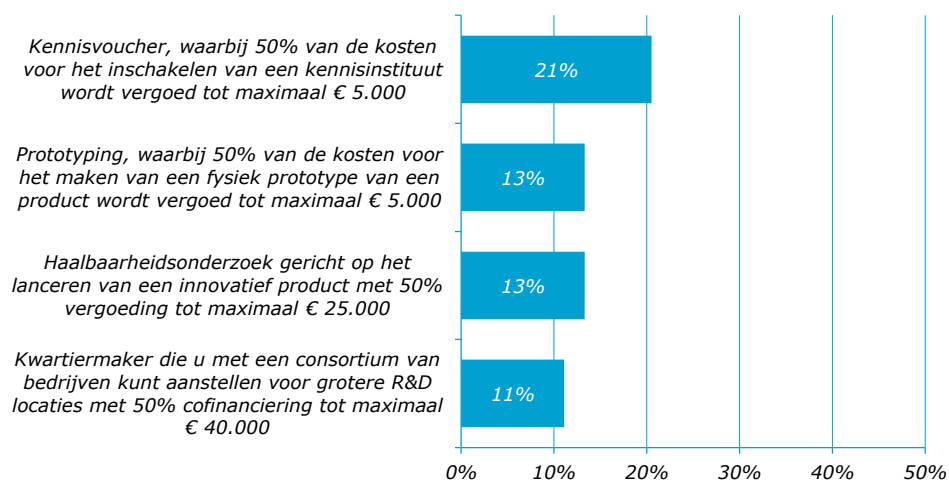

Figuur 14 Heeft u – nu u deze mogelijkheden heeft gezien – behoefte aan meer informatie over een of meer van deze mogelijkheden? (n=46)

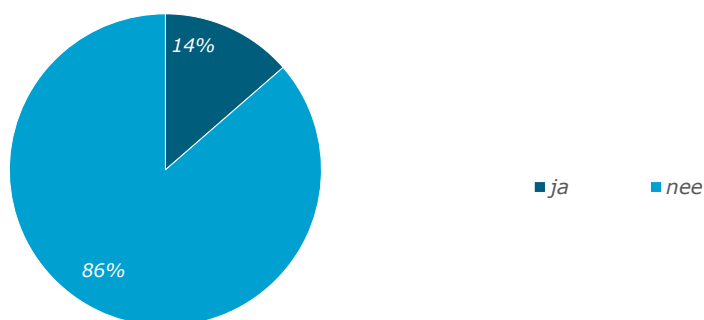

Katalysatorfonds

Figuur 15 Op de hoogte van onderstaande subsidiemogelijkheden van het MKB katalysatorfonds voor de maritieme- en maakindustrie van de Drechtsteden? (n=45)

Figuur 16 Heeft u – nu u deze mogelijkheden heeft gezien – behoefte aan meer informatie over een of meer van deze mogelijkheden? (n=44)

drs. A.L.C. Leijs
juni 2016

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl